

PEYGAMBER SAS'İN HAZRET-İ ALİ'YE TAVSİYELERİ*

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû!..

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Size konuşma yaptığım yeri de söylemeyi, siz seviyorsunuz diye haber aldım. Onun için söyleyeyim: Çanakkale'nin Edremit sahillerindeyiz. İki gündür burada çalışmalarımız var. Bir: Bizim Gümüşhânevî dergâhının çok meşhur alimlerinden bir zâtın, dün anma merasimi vardı.

Bugün de Sağlık Vakfımızın doktor ekibi kardeşlerimiz, otuz-kırk kişi kadar, çevrede Allah rızası için hasta muayene edecekler, ilaç dağıtacaklar. O bakımdan bu güzel yerlerdeyiz. Hava pırıl pırıl güneşli, deniz güzel...

a. İstihâre ve İstişâre

Size burada Hazret-i Ali Efendimiz RA'dan rivâyet edilmiş olan ve Hazret-i Ali Efendimiz'e hitab eden birkaç hadis-i şerifi okumak istiyorum. Birincisine başlıyorum. Hazret-i Ali Efendimiz'den Hatîb-i Bağdâdî rivâyet eylemiş.

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber Efendimiz SAS buyuruyor ki:¹

يَا عَلِيُّ، مَا خَابَ مَنْ اسْتَخَارَ، وَالْ نَدِمَ مَنْ
اسْتَشَارَ. يَا عَلِيُّ، عَلَيْكَ بِالدُّلْجَةِ، فَإِنَّ الْأَرْضَ
تَطْوِي بِاللَّيْلِ مَا ال تَطْوِي بِالنَّهَارِ. يَا عَلِيُّ، أُغْدُ
بِاسْمِ اِهْلَلِ، فَإِنَّ اِهْلَلًا يُبَارِكُ أَلِمَّتِي فِي
بُكُورِهَا

(خط. عن علي)

RE. 499/2 (*Yâ aliyyü, mâ hâbe meni'stehâr, ve lâ nedime meni'steşâr. Yâ aliy, aleyke bi'l-dulceh, feinne'l-arda tatvî bi'l-leyli mâ lâ tatvî bi'n-nehâr. Yâ aliy, üğdu bi'smi'llâh, feinna'llâhe yubârikü li-ümmetî fî bukûrihâ.*)

Üç defa “Yâ Ali!” sözü geçiyor. Ben de üç hadis okuyacağım. Bundan ayrı iki tane daha okuyacağım niyetim öyle... Şimdi bu Hazret-i Ali Efendimiz'e hitaben Peygamber Efendimiz'in tavsiyeleri nelermiş, onları size anlatmaya başlayayım.

Niçin Hazret-i Ali Efendimiz'le ilgili rivâyetleri ve hadis-i şerifleri seçtim?.. Biliyorsunuz Hazret-i Ali Efendimiz'i seven insanlar çok. Özellikle bazı kardeşlerimiz Alevî diye adlandırılıyor; yâni Hazret-i Ali'ye bağlı, ona mensub. Ona bağlı, ona mensub olan insanlar da sevinsin ve

¹ Hatîb-i Bağdâdî, *Tarih-i Bağdad*, c.III, s.54, no:997; Hz. Ali RA'dan.

Hazret-i Ali Efendimiz'in nasıl hareket ettiğini, zihniyetinin, hayatının nasıl olduğunu anlasınlar diye bunları seçiyorum. Zaten, Hazret-i Ali Efendimiz'le ilgili konferanslar da vermiştim.

Burada Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:

“Yâ Ali, (*mâ hâbe meni'stehâr*) istihare yapan mahrum olmadı, hâib ve hâsir olmadı, ziyana uğramadı...”

Istihâre biliyorsunuz, bir şeyin hayırlısını istemek, aramak, talep etmek mânâsına geliyor. Tabii insanın yapacağı işler çeşitlenince, hangisi daha hayırlı diye düşünmesi lâzım!.. Karar vermekte bazen zorlanabilir. Bu düşünme, ikisi eşit gibi görünen işlerden bir tanesini seçme tarzında olacak. Bu bazen doğrudan doğruya istihare namazı kılıp, istihare duası yapıp geceleyin uykuya yatmakla oluyor; “Allah-u Teâlâ Hazretleri rüyada hayırlı olan tarafı gösterebilir!” diye.

Tabii istihare duası ve istihare namazı kılıp da uykuya yatmak suretiyle uykuda Allah hayırlısını gösterebilir diye düşünmek de olabilir. Uyku olmadan da bir insan bir işin hayırlısını taharrî edebilir, arayabilir. Tabii, hayırlısını aramak insana çok büyük sevap kazandırır. Yâni karşısına gelmiş olan çeşitli işlerden hayırlı olanını yapmak istiyor, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nden hayırlısını istiyor; “Ben hayırlısını yapayım da, Allah bana sevap versin!” diye... Bu niyetinden dolayı, yaptığı işin mahiyeti, sonucu itibariyle istenildiği şeyi sağlamasa bile, niyeti iyi olduğu için büyük sevap kazanır. Her işin hayırlısını

aramamız lâzım, hayırlısını istememiz lâzım! Hayırlısını versin diye de, Allah'a dua etmek lâzım!

“—Yâ Rabbi ben bazen anlayamıyorum, karar vermekte zorlanıyorum, güçlük çekiyorum, sen bana hayırlısını nasib et, ben senin kaderine razıyım.” demek lâzım!

“İstihare eden *hàib* ve *hàsir* olmadı.” *Hàib* ve *hàsir*; yâni yaptığı işte pişman, perişan, sonucu ters durumla karşılaşmaz *mânâsına* geliyor, *rüsvâ*, perişan olmak *mânâsına* geliyor. İstihare eden böyle pişman ve perişan olmaz, *hàib* ve *hàsir* olmaz diyor Peygamber Efendimiz. O halde istihare etmeliyiz, hayırlısını aramalıyız.

Arkasından bir cümle daha var: (*Ve lâ nedime men isteşâr*) “İstişâre eden de hiç pişman olmaz.” *Nedime*; *nedâmet* masdarından geliyor. İstişâre eden insan *nedâmet* duymaz.

Şimdi demek ki, bir istihare var, bir istişâre var... *İstişâre*; o işi iyi bilen kimlerdir diye düşünüp, o kimselere gidip o yapacağı işi sormak. Yâni “Ben şöyle bir iş yapmak istiyorum, sizin bu husustaki görüşünüz nedir?” diye.

Biliyorsunuz padişahlar bile divanlarını toplarlardı; vezirler, sadrazamlar, şeyhülislâmlar...

“—Düşmanla şimdi savaşıcağız, nasıl savaşalım, nereye doğru gidelim, nasıl cephe alalım?” diye hepsiyle istişâre ederdi. Bu işte insanlarla, bilen, umur görmüş tecrübeli insanlara, ehline, erbâbına işi sormak. Bu istişâre etmek, meşveret yapmak, danışmak *mânâsına* geliyor. Danışan

kimse, böyle iyi bilen insanlara soran kimse, pişman olmaz. Şûrâyı, meşveret yapmayı Allah emrettiğinden, buna Allah bereket de verir.

Peygamber Efendimiz'e bile emretmiş:

وَشَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ

(آل عمران: ١٥٩)

(*Ve şâvirhüm fi'l-emr*) “Sen peygambersin ama, yine de müslümanlarla istişare et, danış!” (Al-i İmran, 3/159) Ki, bu adet olsun! Peygamber SAS böyle yaptı diye, Ümmet-i Muhammed de böyle yapa gelsin diye, Allah istişareyi Peygamber Efendimiz'e bile tavsiye ediyor. Neden Peygamber Efendimiz'e bile diyorum?.. Ona Allah vahiyle her şeyi gösterdiği halde, yine danışarak yapma usûlünü yerleştirmek bakımından, Peygamber Efendimiz'e istişâreyi tavsiye ediyor.

Onun için, biliyorsunuz bakanlıklarda da müsteşâr vardır. *Müsteşâr* nedir?.. Oranın daimî, o bakanlıkta her şeyi en iyi bilen, en yüksek şahsiyeti demektir. Bakanlar politik makam olduğu için, siyâsî makam olduğu için geliyorlar, gidiyorlar... Belki bazen Milli Eğitim Bakanlığı'nın başına bir doktor gelebiliyor, bir general gelebiliyor. Geldiği gibi, geçmiş yıllarda hatırladığınız gibi. Ama müsteşârlar o meslekte yetişmiş, o işi çok iyi bilen insanlar oluyor. Ona danışıldığı zaman, onlar işin doğru düzgün yapılmasında yardımcı oluyorlar. Demek ki bakanlıklarda bile var.

İnsan şahsen kendi herhangi bir atılım, herhangi bir iş yapacağı zaman, bu iş dinî bir iş de olabilir, dünya işi de olabilir; evlilik de olabilir, dükkân açmak da olabilir... Herhangi bir teşebbüsünde, o işi iyi bildiğini tahmin ettiği kimselere danışacak, istişare yapacak, meşveret yapacak. Bu kelimeleri biliyorsunuz, şûrâ kelimesini biliyorsunuz.

Bir de *istihare* var; hayırlı olanı düşünmek, araştırmak... Bu şahsen de olur, “Acaba hangisi daha hayırlı?” diye düşünür. Bir de özel istihare namazı kılıp, özel istihare duasını yapıp, *Bi’smi’llâhi’r-rahmâni’r-rahîm* diyerek uykuya yatıp, uykuda “Allah bana hayırlısını göstere.” diye olabilir. Bu hadis-i şerifte var.

Acaba istihare mi önemlidir, istişare mi önemlidir?.. Büyüklerimiz, evliyâullah büyüklerimiz, alimlerimiz, “İstişare daha önemlidir.” demiş. Yâni yaşayan insanlarla oturup, kalkıp, konuşmak daha iyidir. Tabii bunların arasında din alimleri, müftü efendiler, bilginler de olur.

Neden?.. Çünkü rüya esrarengizdir. İnsanlar niçin rüya görüyor?.. Çeşitli sebeplerden görebiliyor. Bazen nefsânî rüya görür. Yâni, aç yattığı zaman yemek gördüğü gibi, arzuları rüyasına akseder. Bazen şeytânî rüya görür. Şeytan insanı üzme için, sapıtmak, şaşkırtmak için rüyasına girer. O da birtakım böyle korkunç rüyalar olur. Bazen rahmânî olur, bazen melekler tarafından ilham olunur.

Bir de rüyanın asıl mânâsını, doğrudan doğruya herkes anlayamıyor, kavrayamıyor. Kur'an-ı Kerim'de biliyorsunuz Yusuf AS zindandayken arkadaşı diyor ki:

“—Ben bir rüya gördüm.”

“—Nasıl rüya gördün?”

“—İşte başımın üstünde bir tepsi taşıyormuşum. Tepsinin içinde de ekmekler varmış. Kuşlar konmuş, tepside o ekmekleri yiyor.”

Şimdi tabii, böyle bir rüyayı siz duysanız ne mânâ çıkartırsınız ondan?.. “Başının üstünde tepsi, güzel... Ekmek var, bereketli... Kuşlar yiyor, oh ne güzel hayır hasenât oluyor.” filan gibi... Yâni, her insan rüyanın olaylarının yorumlamasını bir türlü yapar. Ama Yusuf AS diyor ki:

“—Sen asılacaksın, öldürüleceksin ve başının etini kuşlar yiyecek.” diyor ve öyle oluyor sonradan. Yâni, rüyanın anlaşılması da zor olduğundan, rüyanın yorumlanması, tabiri de zor olduğundan, istişare daha önde geliyor.

b. İşe Erken Başlamak

Peygamber Efendimiz:

“—Ey Ali istihare eden hâib ve hâsir, pişman ve perişan olmadı. İstişare eden de, sonunda hiç nedâmet duymaz. İyi olur. Hem Allah sevap verir bu gibi davranışlara, hem de işin sonu isabetli olur. Çünkü bu usulle yapılmış oluyor, danışılarak yapılmış oluyor.” buyurmuştu. Bu tamam.

Aynı hadis-i şerifin devamında buyurmuş ki:

اعْلِيْ، عَلِيْكَ بِالذُّلْجَةِ، فَاِنَّ اَالرُّضَ تَطْوِي بِاللَّيْلِ
مَا التَّطْوِي بِالنَّهَارِ

(*Yâ aliy, aleyke bi'l-dülceh*) “Sana gecenin son zamanını tavsiye ederim ey Ali! (*Feinne'l-arda tatvî bi'l-leyli mâ lâ tatvî bi'n-nehâr*) Çünkü yeryüzü gündüzleyin katlanmadığı kadar geceleyin rahatça, fazla bir şekilde katlanabilir.”

Buradan anlaşılıyor ki, Hazret-i Ali Efendimiz'e verilen vazife yolculukmuş. Belki askerî bir yolculuk, belki emrinde askerler var... Peygamber Efendimiz askerleri gönderirken nasihat ederdi, hatta uğurlardı. Yaya olarak yürürdü, dua ederek uğurlardı. Ne demiş oluyor Peygamber Efendimiz Hazret-i Ali RA Efendimiz'e:

“—Gecenin sonuna doğru istifade et, o vakitte yürü, git!” diyor. Neden?.. Gecenin ilk vaktinde insan uykulu olur, yorgun olur gündüzkü faaliyetlerinden... Uyusun, tamam. Gecenin son vakti, buna *dülce* derler Arapça'da. *Dülce* zamanında, yâni seher vakti gibi gecenin son zamanlarında, daha imsak kesilmeden önce. Hava hem serindir o diyarlarda, hemde insan kimseye görünmeden seyahat eder, karanlıktır da ortalık, gecedir çünkü.

“Geceyi tavsiye ederim sana yâ Ali!” diyor.

Biliyorsunuz, o vakitlerde ibadet etmek de sevaptır.

Ama zaten bir insan Peygamber Efendimiz'in emriyle bir sefere çıkmışsa,attığı her adımda nice sevaplar kazanıyor tabii. "Sana gecenin sonunda yürümeyi tavsiye ederim, çünkü geceleyin daha iyi yürünür." demiş oluyor.

"Yeryüzü geceleyin katlanır, gündüz katlanmadığı kadar çok mükemmel bir şekilde katlanır geceleyin." Yâni, yol alınabilir demek istiyor. Onun için gece yolculuğunu tavsiye ediyor. Serin, güneş daha çıkmamış, etraf cayır cayır yanmıyor, ordu görünmüyor, sessizce karanlıkta gidiyor.

يَا عَلِيُّ، أُغْدُ بِاسْمِ اِهْلَلِ، فَإِنَّ اِهْلَلَ يُبَارِكُ أَلِمَّتِي
فِي بُكُورِهَا

(*Yâ aliy, üğdu bi'smi'llâh*) "Ey Ali, *Bi'smi'llâh* ile erkenden yolculuğa git!" "Haydi bakalım yolun açık olsun!" demiş gibi oluyor Peygamber Efendimiz. Bir de tabii *gudüv* ve *âsâl* var, bunlar zaman isimleri. *Gudüv* erken vakit demek. "Erken, *Bismillâh* diyerek, Allah'ın ismiyle erken hareket et yâ Ali!" diye, onu da tavsiye ediyor.

(*Feinna'llàhe yübârikü li-ümmeî fî bukûrihâ*) Çünkü Rabbin, Allah-u Teâlâ Hazretleri erken vakitleri ümmetime bereketli kılmıştır." Yâni, günün erken vakti müslüman için önemlidir. Erken vaktinde iş yapmaya bakmalıdır, dükkanını açmaya bakmalıdır, işini yürütmeğe bakmalıdır, dersini çalışmağa bakmalıdır. Hanım erkenden

ev işlerini yapıp bitirmelidir. Erkenden bitirdi mi, tamam, ondan sonra rahat eder. Erken vaktinde bereket vardır.

Onun için, biz müslümanların günlük programlarında, günlük yaşamlarında, sabah namazında kalkma vardır. Sabah namazından sonra işrak vaktine kadar, güneş daha yeni doğarken, dualar ederek, tesbihler çekerek, ibadet ederek vakti değerlendirmek, Allah'a böyle ilticâ ederek, niyaz ederek güne başlamak vardır, adet böyledir, Efendimiz'in adeti böyledir.

Ondan sonra da, erkenden işlere koyulmak, çok erken vakitte... Bu eski adet, köylerde filan böyleydi. Yâni tarlasına gitse, daha böyle erken vakitte tarlasına varmış olurdu, epeyce de iş yapmış olurdu. Erkence de bitirirdi. Çarşıya, pazara, panayıra giden insan da erken giderdi. Sabah namazından sonra tezgâhlar

açılırdı, herkes alışverişini yapardı. Öyle ki, öğle vaktine doğru işler bitmiş olurdu. Akşamleyin de herkes köyüne; Arabistan'daysa, kabilesine dönmüş olsun diye, uygun da olurdu böyle olması... Erken başlanan işlere, Allah bir de mânevî bakımdan hayır veriyor, bereket veriyor, bolluk veriyor.

Şimdi bu hadis-i şeriften, çok çok güzel bilgiler almış olduk sevgili dinleyiciler! Biz de öyle yapacağız. Ne yapacağız?.. Bir; istihare yapacağız. Önümüze gelen işlerin hayırlı olanını bulmaya, anlamaya, yapmaya çalışacağız, çünkü o zaman çok sevap var. İstihare duası yapacağız,

istihare namazı kılıp, gece uykuya yatıp, tereddütlü olduğumuz konulardan hangisi daha hayırlıdır diye, rüyadan işaret almağa da gayret edeceğiz ama; istişare diye de bir müessese, bir usül var; istişare edeceğiz. Yâni iyi bilen, akıllı, uslu, gün görmüş, tecrübeli, sevimli, alim, fâzıl, kâmil kimselere, o işi iyi bilen ustalara, mütehassıslara yapacağımız işi soracağız. İstişare ve istihareyi öğrenin, hayatınızda tatbik edin sevgili Akra dinleyicileri!..

Bir de yolculukları Efendimiz...

Suudî Arabistan'ın, şimdi oraya gidenler bilirler halini, şimdi *mükeyif*'ler var, çeşitli âletler var. Eskiden onların hiçbirisi yoktu, arabalar yoktu. Arabaların içinde, havayı soğutan cihazları açıyorsunuz, *mükeyif* diyorlar Araplar, klima cihazı diyorlar Avrupalılar... Çatır çatır dışarıda böyle her taraf kaynasa bile sıcaktan, arabanın içinde serin serin gidebiliyorsunuz. Eskiden öyle değildi. Onun için, gecenin dinlendikten sonraki vaktinde kalkıp, erken erken, gece vaktinde, daha sıcak bastırmadan, güneş doğmadan, hatta sabah namazının vakti girmeden hareket etmeyi, seyahat etmeyi Efendimiz tavsiye ediyor.

Biliyorsunuz, İsrâ ve Mi'rac mucizesi münasebetiyle siz de duymuşsunuzdur, anlatılmıştır: *İsrâ* Arapça'da ne demek?.. Geceleyin seyahat etmek demek. (*Sübhâne'llezî esrâ...*) ayet-i kerimesinin izahında, hani Mekke'den Kuds-ü Şerif'e kadar geceleyin seyahat ettirildi Peygamber Efendimiz, götürüldü ilâhî vasıtalarla...

Oradan da Mi'rac'a çıktı ya, işte oradan da hatırlarsınız; gece yolculuğu yapmak...

Bu tatlı, güzel bir yolculuktur. Yıldızların altında, püfür püfür tatlı rüzgârlar eserken çok nefis olur. Bunu tavsiye ediyor Peygamber Efendimiz. Bir de işe erken başlamayı, güne erken başlamayı tavsiye ediyor.

Şimdi, bazı insanlar bu devirde ne yapıyorlar, nasıl yaşıyorlar?.. Geceleyin poker oynuyorlar, toplantı yapıyorlar, dans oluyor, balo oluyor, çay oluyor vs... Geceyi harcıyorlar. Uykusuz, karanlıkta, sigara dumanları arasında geceyi harcıyorlar; sabaha doğru perişan bir şekilde evlerine geliyorlar, yatıyorlar. Müdür de olsa, memur da olsa, patron da olsa dalıyor perişan bir şekilde uykuya; onda, on birde, öğleye doğru kalkıyor... Bu İslâmî örfe, adete aykırı bir durum haline gelmiş oldu şimdi Türkiye'de. Erkenden çarşıya gitseniz, bütün dükkânları kapalı görürsünüz; çünkü gece hayatı var, gece eğlenceleri var. Gecesini harcıyor da, asıl sabahın bereketli zamanlarını maalesef kaçırıyor şimdi insanlar.

Biz ne yapalım?.. Biz erken hareket edelim! Eğer esnaf isek, bizim dükkânımız erkenden açılmış olsun. Gelen bizi bulsun alışverişimizi yapalım. Bereket var, Allah bereket veriyor, mübarek kılmış o zamanı, o faaliyeti. Biz erkenden işimizi bitirelim de, akşam namazından önce de evimize dönelim! Erken kapayalım, evimize dönelim. Akşam namazı vaktinde evde olmak iyidir. Çünkü oruçluysa orucunu açacak.

Namazını kılar, ondan sonra orucunu açar.

Bizim rahmetli Vâlidemiz bizlere anlatırdı. Böyle sabahleyin başımıza gelirdi:

“—Aman çocuklar erken kalkın, namazınızı vaktinde kılın!” derdi. “Melekler gelirler, küçük çocuklara bile, ‘İşte kalkmadı, güneş üstüne doğdu, namaz vaktinde uyanmadı, uyudu kaldı..’ filan diye, onların kısmetlerini veremezler. Çünkü kalkmadılar, bereketten mahrum kaldılar. Onların kısmetlerini götürürler, erken kalkan hristiyan çocuklara verirler.” derdi rahmetli annem.

Biz de kıskanırdık, yâni böyle içimiz kavrulurdu:

“—Vay, kalkmazsak bizim kısmetler hristiyan çocukların, gayrimüslim çocukların erken kalkanlarına verilecek.” diye, “*Bi’smi’llâhi’r-rah-mâni’r-rahîm*” deyip, yataktan hop kalkardık.

Nereden duyduysa rahmetli Vâlidemiz duymuş ama, görüyorsunuz işte Avrupa’yı, Amerika’yı... Giden kardeşlerimiz artık çok, meçhul değil onların çalışmaları. Çok erken kalkarlar.

Ben bir ara altı ay Almanya’da bulundum da, çocuğum ilkokula gidiyordu. Karanlıkta servis arabasına, hizmet arabasına binerdi. Karanlıkta, daha böyle ortalık kapkarayken ilkokula öyle giderdi, ilkokulun birinci sınıfındaki çocuk. Düşünebiliyor musunuz, ne kadar erken kalkıyorlar. Nasıl çalışıyorlar harıl harıl, harıl harıl... Tabii çalışınca, erken kalkmayan müslümanların kısmetleri, bereketleri de onlara gidiyor. Kanun böyle, Allah’ın kanunu böyle...

O halde, biz de erken kalkalım ve erken hareket edelim, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!

Hazret-i Ali Efendimiz'e Peygamber Efendimiz tarafından yapılmış nasihat... Onun da bize rivayetiyle, bu güzel şeyleri öğrenmiş olduk.

c. Hazret-i Ali'ye Tavsiye Edilen Dua

Bir de dua tavsiye etmiş Peygamber Efendimiz, Hazret-i Ali Efendimiz'e. İkinci olarak onu okuyacağım. Bunu da kâğıt kalem olur da yanınızda yazarsanız, bu duayı okursanız, istifade edersiniz:²

يَا عَلِيُّ أَلْ أَعْلَمُكَ دُعَاءً تَدْعُو بِهِ، لَوْ كَانَ عَلَيْكَ
مِثْلَ عَدَدِ الذَّرِّ ذُنُوبًا لَغُفِرَتْ لَكَ، مَعَ أَنَّهُ
مُغْفُورٌ لَكَ. قُلْ: اللَّهُمَّ اإِلَهَ اإِلَّ أَنْتَ اأَلْحِيمُ
اأَلْحَكِيمُ، تَبَارَكْتَ سُبْحَانَكَ رَبَّ اأَلْعَرْشِ اأَلْعَظِيمِ

(طب. عن عمرو بن مرّة وزييد بن ارقم معا)

² Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.V, s.192, no:5060; Zeyd ibn-i Erkam RA'dan. Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.177, no:4998; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.II, s.51, no:763; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.115, no:8415; Ahmed ibn-i

Hanbel, *Fadâilü's-Sahabe*, c.II, s.616, no:1053; Hz. Ali RA'dan

Kenzü'l-Ummâl, c.II, s.237, no:3915; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.286, no:17303;

Câmiü'l-Ehâdîs, c. XXIII, s.320, no:26127.

RE. 498/11 (*Yâ aliyyü elâ üallimeke duâen ted'û bihî, lev kâne aleyke misle adedi'z-zerri zünûben legufiret leke mea ennehû mağfûrun leke. Kul: Allâhümme lâ ilâhe illâ ente'l-halîmü'l-hakîm, tebârake sübhâneke rabbe'l-arşi'l-azîm.*)

Ne kadar kısa... Şimdi ben biraz kelimelerini izah ederim; o arada kaleminizle beyaz kâğıda, bu güzel duayı besmeleyle yazarsınız. Ne buyurmuş Peygamber Efendimiz:

(*Yâ aliy*) “Ey Ali, (*elâ uallimeke duâen*) ben sana bir dua öğreteyim mi ki, (*ted'û bihî*) onunla el açıp dua et sen... Yâni, ben öğreteyim de sen de onunla dua et! Senin öğrenip de, onunla dua edeceğin bir duayı sana öğreteyim mi?..”

Öğretecek. Ama niçin öğretiyor bu duayı?.. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz: (*Lev kâne aleyke misle adedi'z-zerri zünûben*) “Senin üzerinde zerreler adedince günah olmuş olsa, (*legufiret leke*) bu günahlar bu duayı okursan mağfiret olunacak.

Zerreler adedince günahın olsa bile, bu duayı okudun mu affolacak.”

Ama bir de iltifat buyuruyor, hâlini söylüyor Hazret-i Ali Efendimiz'in: (*Mea ennehû mağfûrun leke*) “Zaten seni Allah affetmiştir.” Yâni, Hazret-i Ali Efendimiz küçüklüğünde İslâm'a girmiş. Küçüklüğünde, çocukken İslâm'a girmek ve İslâm'ı yaşamaya başlamak çok önemli, aziz ve sevgili Akra dinleyicileri! Hazret-i Ali Efendimiz çocukken müslüman

oldu, tertemiz olarak büyüdü, Allah'ın aslanı olarak büyüdü. Ama küçükken de, böyle bir cahiliye çağı idrak etmeden, gafillik, cahillik, çocukluk, delikanlılık, hata, günah, isyan yapmadan, İslâm içinde neşv ü nemâ buldu, gelişti, büyüdü.

Peygamber Efendimiz hadis-i şeriflerinde buyuruyor ki: “Bir insan böyle küçüklüğünden itibaren, gençliğinden müslüman olarak yetişirse meleklerden üstün olur. Allah meleklerle böyle ibadet ehli, günah işlemeden yetişmiş gençleri gösterir ve onları öğer, onlarla öğünür.” diye hadis-i şerifler var.

Onun için, çocuklarımızı böyle küçük yaşta müslüman olarak yetiştirmemiz lâzım! Hiç günahlara bulaşmadan, hata, kusur, isyan vs. yapmadan delikanlılıkları geçsin. İbâdetleri ihmâl etmeden büyüsünler. Küçükten beri hayatları pırıl pırıl, hiç bir noktasında eksik, gedik olmadan geçmiş olsun.

Şimdi tabii, bunu çeşitli vaazlarımda söyledim size, hatırlayacaksınız. Hem camideki vaazlarımda, hem de bu radyodaki konuşmalarımda söyledim: Çocuklarımızı biz geç eğitiyoruz sevgili Akra dinleyicileri, geç kalıyor çocuklar!.. Yâni çocuktur diyoruz, onların üzerine eğilmiyoruz. İlkokul bitiyor, ortaokul bitiyor... Ondan sonra, “Haydi bunları müslüman yetiştirmeye çalışalım!” diyoruz ama, o zamana kadar birçok alışkanlıkları kazanmış olduğu için, onlardan kurtarmak zor oluyor. Bir de bulûğ çağına erdiği zaman melekler günahlarını, sevaplarını yaz-

maya başladığı için, artık defterlerine bir sürü günah yazılmış oluyor, vebal altında kalıyorlar. Sorumluluk çağından önce onların hazırlanmaları lâzım!

Sorumluluk çağı nedir? “Yedi yaşında namazı emret. On yaşına geldiği halde hâlâ kılmıyorsa, vur!” diye Peygamber

Efendimiz böyle terbiye edilmesini söylediği için, yedi yaşından, yâni ilkokula girdiği çağdan itibaren, birinci sınıftan itibaren, çocuğun namaz kılması lâzım!.. Üçüncü sınıftan sonra, artık babası biraz da sertleşecek:

“—Niye kılmıyorsun bakayım sen? Allah’ın kulu değil misin?..” demesi lâzım, İslâm’ın emri bu.

Tabii on iki yaşında, ilkokul bittiği zamanda akıl ve bâliğ oluyor çocuk. Akıl ve bâliğ olunca da sevaplar, günahlar yazılmaya başlanıyor. Ondan önce sevaplı şeyleri, ibadetleri, günahlı şeyleri, hataları, kusurları çocuğa öğretmek lâzım! Ana hatlarıyla, özet olarak, teferruata boğmadan bilgileri kısaca öğretmek lâzım.

“—Evladım söyle bakayım hırsızlık ne?..”

“—Hırsızlık büyük günah babacığım.”

“—Söyle bakayım evlâdım yalan söylemek ne?..”

“—Yalan söylemek büyük günah babacığım.”

“—Söyle bakalım evlâdım, insan namaz kılmasa da olur mu?..”

Yâni günde beş vakit çok geliyorsa, bir vakte indirse olur mu?..”

“—Olmaz babacığım. Allah-u Teâlâ Hazretleri namazı müslümana günde beş vakit vazife eylemiş. Namaz dinin direğidir, mü’minin mi’racıdır. Namaz farzdır, çok sevaplıdır, çok kıymetlidir. Bir insanın evinin önünde akan nehir gibidir; pırıl pırıl, şırıl şırıl tertemiz bir nehir gibi... Oraya giren insanın tozu, toprağı, teri, kiri, pası kalır mı?.. Kalmaz babacığım. Namaz onun gibidir babacığım, namazı kılmak lâzım!..”

Hah, bak çocuk güzel öğrenmiş, küçük yaşta öğrenmiş; namazı farz biliyor, yalanı günah biliyor... İşte bunun gibi böyle ana hatlarıyla öğretmemiz lâzım!..

Hazret-i Ali Efendimiz öyle yetişmiş, öyle büyümüştü. Onun için, buyuruyor ki Peygamber Efendimiz burada:

“—Zerreler adedince günahın olsa, bu duayı ettin mi mağfiret olunur. O günahlar silinir, mağfiret olunursun. Zaten günahların yok amma, zaten günahların affedilmiş amma, yine bu duayı öğren!” diyor.

Yâni, Hazret-i Ali Efendimiz’e bir iltifat bu. Onun ne kadar iyi bir müslüman olduğunu, Peygamber Efendimiz böylece ifade etmiş oluyor.

Gelelim duaya: (*Kul*) “De” diyor. *Kul*; de mânâsına, söyle mânâsına emir. Onu yazmıyoruz. Dua ne:

(*Allâhümme lâ ilâhe illâ ente’l-halîmü’l-hakîm.*) *Allâhümme* çok önemli bir hitab şeklidir

Arapça'da; "Ey benim Allahım, Rabbim!" demek. Araplar bu sözü çok korka korka, çok hürmet ede ede kullanırlardı. Yâni, önemli bir söz. (*Allâhümme*) "Ey benim Allah'ım, (*lâ ilâhe illâ ente*) senden başka ilâh yok, sadece sen varsın tapınılacak!.. Yaradan sensin, ibadet edilmeye lââyık, şâyeste olan sensin; ancak sana ibadet edilir. (*El-halîmü'l-hakîm*) Halîmsin, hikmet sahibisin!"

Allah-u Teâlâ Hazretleri hilim sahibidir; yâni hemen kızmaz, gazab etmez. Hikmet sahibidir, yaptığı her şeyi hikmetle yapar. Halîmsin demekle, "Yâ Rabbi bana halîm davran!" demiş oluyor tabii insan. Hikmet de tabii, bir şeyi yerli yerince, usûlünce, sağlam ve kusursuz, güzel yapmak demek. "Allah-u Teâlâ Hazretleri hikmet sahibidir, halîmdir." diye onu söyleyerek, onun birliğine başlamış oluyor duada. Kısa: (*Allâhümme lâ ilâhe illâ ente'l-halîmü'l-hakîm.*) Görüyorsunuz, duada hemen şunu istiyorum demiyor, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne medh ü senâda bulunuyor.

(*Tebârekte*) Yâni, "Sen mübarek oldun yâ Rabbi, her şeyin hayırlı ve kutlu... (*Sübhâneke*) Seni her türlü hatadan, kusurdan, eksiklikten, yanlışlıktan münezzehtir bilirim. Senin hiç hatan, kusurun bahis konusu olmaz, acizliğin olmaz. (*Rabbe'l-arşı'l-azîm*) Ulu Arş'ın da sahibisin!"

Biliyorsunuz, Allah-u Teâlâ Hazretleri Arş-ı A'zâm'ın sahibidir. Arş-ı A'zâm nedir?.. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin Arş'ı öyle bir büyük yaratık ki, Allah'ın yarattığı öyle bir şey ki...

وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ

(البقرة: 255)

(*Vesia kürsiyyühü's-semâvâti ve'l-ard*) “Allah’ın Kürsisi, bu semâları ve yeryüzünü kuşatıyor.” (Bakara: 255) Ne kadar büyük anlayın! Bütün bu semâları ve arzı kuşatıyor ama, Arş-ı A’zâm’ın yanında Kürsî son derece küçük kalıyor. Yâni deryâda bir damla gibi kalıyor, o kadar küçük kalıyor. Arş-ı A’zâm o kadar büyük...

Arş, Arapça’da taht demek. Yâni, Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin saltanatının tahtı mânâsına. Ama mâhiyeti nasıl?.. Allah bilir tabii. İnsan ne görebilir, ne kavrayabilir, ne büyüklüğünü hakkıyla anlayabilir. Arş-ı A’zâm, büyük Arş... İşte onu söylüyor.

(*Sübhâneke*) “Seni tenzih ederim, sen Arş-ı Azim’in rabbisin, sahibisin.” demiş oluyor. Dikkat ederseniz, bu duada kudsî birtakım sözler var ama, istek yok gibi. Yâni “Yâ Rabbi bana şunu yap, bunu yap...” demiyor. Haa, bir insan Allah’ı kutlu sözler kullanarak, kutlu sözlerle över, över, ama hiç bir şey istemezse; Allah-u Teâlâ Hazretleri onu istediğinden âlâsına kavuşturur, ona istediğinden âlâsını verir. Allah’ı hakkını vererek, kelimeleri güzel kullanarak medhettiği zaman, insan çok büyük lütuflara, ilâhî lütuflara mazhar oluyor. Burada da o durum var.

(*Allâhümme lâ ilâhe illâ ente'l-halîmü'l-hakîm, tebârekte sübhâneke rabbe'l-arşi'l-azîm.*)
Yâni “Sen Arş-ı Azîm’in sahibisin, her türlü

noksandan münezzehsin! Her türlü bereketin sahibisin, bereketi vericisin, kutlusun, yâ Rabbi! Hikmet sahibisin, halimsin, senden başka ilâh yok...” sözleri sadece... Bunlar Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin şânına övgülerdir ama, bu övgüleri söyleyince Allah seviyor; günahları zerreler adedince bile olsa bir kulun, affediyor.

O halde afv u mağfiret olunmak için bu duayı ezberleyelim! Hazret-i Ali Efendimiz'den rivâyet edilmiş. Peygamber Efendimiz'in Hazret-i Ali Efendimiz'e tavsiye ettiği bir dua.

d. İmanın Elbisesi ve Zîneti

Gelelim üçüncü hadis-i şerife... Bu üçüncü hadis-i şerifi de Hazret-i Ali Efendimiz'den, İbn-i Asâkir rivâyet etmiş. O da büyük bir alim. Bu da biraz derin mânâları ihtivâ ediyor. Kısa cümlelerin altında derin mânâlar var. Okuyalım:³

يَا عَلِيُّ، إِنَّ الْإِسْلَامَ عُرْيَانٌ، لِبَاسُهُ التَّقْوَى، وَ
رِيَاشُهُ الْهُدَى، وَزِينَتُهُ الْحَيَاءِ، وَعِمَادُهُ الْوَرَعُ،
وَمَالِكُهُ الْعَمَلُ الصَّالِحُ، وَأَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبِّي
وَحُبُّ أَهْلِ بَيْتِي

(كر. عن علي)

³ İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.XXXIII, s.241, no:5094; *Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.197, no:34206; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.23, no:27; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXIII, s.323, no:26133.

RE. 498/10 (*Yâ aliy, inne'l-islâme uryânün, libâsühü't-takvâ, ve riyâşühü'l-hüdâ, ve zînetühü'l-hayâ', ve imâdühü'l-vera', ve melâkühü'l-amelü's-sâlih, ve esâsü'l-islâmi hubbî ve hubbu ehlü beytî.*)

Burada tabii izah edilecek çok şeyler var, bir saat konuşuruz. Kısaca izah edelim, bitirelim: “Yâ Ali!” diye hitab ediyor Peygamber Efendimiz. Tabii özel olarak Hazret-i Ali Efendimiz’e bir hitab ve nasihat. Tabii ondan ona büyük şeref geliyor.

(*İnne'l-islâme uryânun*) “İslâm, insanın müslüman olması çıplak bir olaydır.” *Uryan* ne demek?.. Elbisesiz, çıplak. Çırılçıplak bir olaydır. Yâni ben müslüman oldum, Allah’ın varlığına inanıyorum, Peygamber Efendimiz’in peygamber olduğuna inanıyorum. Tamam çıplak bu. Yâni yalın bir inanç. Yâni, çıplak insan nasıl ayıp olursa, bakılmazsa; o da sakınırsa, kendisine bakılmasını istemezse, utanır, sıkılırsa; sadece müslüman olmak da yetmez. Çıplak insan gibidir.

(*Libâsühü't-takvâ*) “İslâm’ın, müslümanlığın kemâli, güzel olması için takvâ sahibi olması lâzım insanın.” *Uryan* bir insanın, çıplak bir insanın elbise giydiği zaman, oh diye rahatladığı gibi; hele elbisesi güzelse daha rahatladığı gibi, bir de öğündüğü gibi; bu çıplak olan İslâm’ı çıplak bırakmamak lâzım, takvâ elbisesini üstüne giydirmek lâzım! Yâni insan müslüman olmalı, ama takvâlî müslüman olmalı!..

Takvâlı müslüman ne demek?.. Takvâ ne demek? Haramlardan, günahlardan, Allah'ın kahrına, gazabına insanı uğratacak şeylerden sakınıp çekinmek demek. Yâni müslümanın, mü'minin zihniyeti nasıl olacak? Haramlardan, günahlardan sakınacak:

“—Aman, Allah sevmez... Allah'ın kahrına, gazabına uğrarım, cehenneme atılabirim, ahirette hesaba çekilirim, başım derde girer...” diye.

Meselâ zulüm yapmıyor, hırsızlık yapmıyor, haksızlık yapmıyor, rüşvet almıyor, her işine dikkat ediyor. “Aman ben istemem!” diyor, bulduğunu teslim ediyor.

Şimdi bizim köyümüzden bir haber size... Ben dedim ki: “—Dedem çeşmeyi çok severmiş. Haydi şu çeşme toprak

altında kalmış yeni yol yapılıncaya... Kazalım, kaynağını bulalım, oraya yeniden bir çeşme yapalım! Suyu tatlıymış, köylü içsin, sevap olsun, hayır olsun...” filân dedim.

İki tane işçi çalışırken, kazmayı vururken, bir eski sigara tablası bulmuşlar, tütün tablası. Yâni şöyle bir parmak kalınlığında, el kadar bir şey oluyor bunlar. Tütün konulurdu, kağıt konulurdu eskiden. Tütünü sararlardı, içerlerdi. Allah kurtarsın... Sigara tiryakilerini teşvik etmek istemiyorum, çok tehlikeli bir alışkanlık, sonunda çeşitli hastalıklar çıkıyor.

Sigara tablası bulmuş kazarken. Eline almış ama, tabii toprağın altında kaldığı için mâdenî tabla, hepsi çürümüş. Hadi... Eline alır almaz, dağılınca şangır... Yerlere otuz sekiz tane altın; İngilizlerin altını, Osmanlıların, tarihi değeri olan böyle otuz sekiz altın. Demek ki sigara tablasına koymuş adamın birisi, kaç yıl önce kim bilir; kuşağına mı koydu, cebine mi koydu, atla mı gidiyordu, yaya mı gidiyordu... Oralarda düşürmüş demek ki. Belki de gömdü. Ama gömse, her halde biraz daha başka tedbir alır. Anlaşılan düşürdü oralarda...

Bu, köyde bulmuş. Almış, dosdoğru muhtara götürmüş, muhtar da hükümete teslim etmiş. Bakın temizlikten oluyor bu. Yâni sevdim ve ısındım ve acıdım. Yâni ihtiyacı da olan bir işçiymiş ama götürüp veriyor. İşte müslümanın takvâlî olması lâzım! Yaptığı şeyde, her şeyin helâl olmasına, güzel olmasına dikkat etmesi lâzım!..

“İslâm çıplaktır, bunun elbisesi takvâdır.” (*Veriyâşühü'l-hüdâ*) Elbisenin de üstüne çeşitli, şimdikilerin aksesuar dediği takılar, şeyler olur, elbise onunla tamam olur. Meselâ, bir entari giyer de insan tamam olur. Üstüne bir de ceket giyer, o da şu işe yarar. Bir şey daha giyer, o da bu işe yarar... Yâni elbiseler kat kat oluyor. “Bu üst elbiseleri de *hüdâ*'dır; yâni hidâyet yolunda yürümek, doğru yolda böyle sağlam bir şekilde yürümektir. Bu da İslâm'ın, takvâ elbisesi giymiş İslâm'ın, üstüne ikinci bir zarâfet katkısı, elbiseleridir.”

(*Ve zînetühü'l-hayâ'*) Tabii insan bir elbise giyer, üstüne bir kat daha elbise giyer. Meselâ gömlek giydiyse, üstüne ceket giyiyor şimdiki insanlar. Bir de tabii kadınsa yüzük takıyor, bilezik takıyor, gerdanlık takıyor, göğsüne broş dediğimiz çeşitli böyle kıymetli şeyler takıyor. Erkekler de tabii kendilerine göre, zînet bâbında çeşitli şeyler kullanmışlar tarih boyunca... Kılıç, kemer, tokalı mokalı şeyler kullanmışlar. “İslâm’ın zîneti de hayâdır, hayâ sahibi olacak müslüman...” Yâni takvâ sahibi olacak, hidâyet sahibi olacak, dosdoğru yolda yürüyecek ve utanç sahibi olacak.

Yâni utanmaz, arlanmaz, ar damarı çatlamış, yüzü Fransız köselesi gibi kalın, ne söylesen, “Yüzüne tükürsen, yağmur yağdı sanıyor.” filan derler, hani böyle bazı insanlara:

“—Yâ sen utanmıyor musun bu yaptığından?” diyorlar.

Gülüyor... Allah Allah, çok utanılacak şeyi yaptığı halde gülüyor. Öyle olmaz, müslüman hayâ sahibi olacak.

(*Ve imâdühü'l-vera'*) “İslâm’ın direği de vera’dır.” Bu da çok önemli olan bir şey... *Vera'* ne demek? *Vav-re-ayın* harfiyle. *Vera'* diye, onun için böyle Türkçe’de olmayan bir sesi çıkartıyorum okurken... Bu ne demek?.. Şüpheliden bile kaçınmak. Yâni müslüman o kadar dikkatli, titiz müslüman olacak ki, haramlardan, günahlardan kaçınacak. Bir de bazı şeyler şüpheli, tereddütlüyse, ihtiyaten onlara da yaklaşmayacak. Lokması helâl olsun,

yaptığı iş sevap olsun diye dikkat edecek. Bu da direğidir İslâm'ın.

(*Ve melâkühü'l-amelü's-sàlih*) Bir şeyin onunla sağlam olabileceği şeye ne derler? *Melâki* derler. İslâm'ın kıvamı da, onunla ayakta durduğu şey de, nedir?.. (*El-amelü's-sàlih*) Amel-i sàlihtir. İslâm'ın ayakta durduğu şey de amel-i sàlihtir.

Yâni, kuru kuruya “Ben müslümanım!” dediği zaman yetmiyor. Kuru kuru müslümanım demek kâfi değil. Ne yapacak?.. Takvâ sahibi olacak... Ne yapacak?.. Hidâyet üzere yürüyecek... Ne yapacak?.. Hayâ sahibi olacak... Ne yapacak?.. Şüphelilerden bile kaçacak... Ama İslâm'ın ayakta durması, kıvamı, onun ayakta durduğu en esaslı mesele amel-i sàlihtir. Yâni, sàlih icraatı olacak, iyi icraatı olacak. İcraatsız müslümanlık olmaz.

“—Ben müslümanım el-hamdü lillâh, kalbim temiz.”

“—E icraatın ne?.. Müslümanlara faydalı ne iş yaptın, insanlığa, toplumuna faydalı neyin var? İcraatın ne?.. İbadetin var mı, hayrın var mı, hasenâtın var mı, sadaka-i câriyen var mı?.. Sırf kendi nefsin için mi yaşıyorsun, yoksa başka insanlara da faydalı şeyin var mı?.. Ahirete yararlı işlerin var mı?.. Tembel mi duruyorsun, çalışkan mısın?.. Amel-i sàlih sahibi olacak, çalışkan olacak müslüman.

Bakın, ne kadar önemli şeylere temas ediyor Peygamber Efendimiz. Bu zamanın insanların da çok içine düştükleri bazı hataları, böylece

biz de mukayese ederek anlatmış oluyoruz size, söylemiş oluyoruz. Ben müslümanım deyip de durmak yok... Namazlarını kılacak, oruçlarını tutacak, zekâtını verecek, hac vazifesini yapacak, hayır hasenât yapacak, hayırlı hizmetlere koşturacak.

Sabahtan akşama kahvede oturuyorlar. Maalesef, bizim memleketimizde de öyleydi. Oturur sabahtan akşama...

Sabahleyin gelir, kerevete oturur, kahvenin sandalyesine oturur, konuşur boyna...

Ne oluyor?..

Bugün ne yaptın?

Sabahtan akşama konuştum. Yâni, bir sürü insan aylak geziyor.

Ama şu tarafta çukur var, doldurulmamış...

Bu tarafta duvar yıkık, yapılmamış...

Şu tarafta çeşitli işler var, yapılmamış...

Olmaz! Yâni, çalışacak müslüman.

Sabahtan akşama çalışacak, boş durmayacak.

Rahmetli Kayınvâlidem hiç boş durmazdı. İlle bir iş yapar; ya mutfakta çalışır, ya dikiş diker, ya bir yün şeyi söker, yumak yapar, yeniden diker, oya yapar... Gözünde gözlüğü, daima çalışırdı. Eski insanlar çalışkandı. Şimdikiler boş durmaya bayılıyorlar. Sabahtan akşama kadar kahvede boş, evde boş, yan gelip yatmayı, hiç bir şey yapmamayı seviyorlar.

Hiç bir şey yapmamak, korkunç bir hastalık... Çalışacak, sabahtan akşama çalışacak. Hiç bir şey yapmamak olur mu?.. Yollar bozuk, evler bozuk, kirli paslı, banyoda bir sürü yapılacak iş var, musluklar akıyor, yüznumara hatalı vs... Evinde bir sürü iş var, yapmaz. Kendisine ait iş... Kendisinin bir sürü işi var, yapmaz. Topluma ait işler var, yapmaz. Mahalleye ait işler var, yapmaz... Olmaz. Çalışkan olacak, İslâm çalışmayı emrediyor.

(*Ve esâsü'l-islâmi*) “İslâm’ın temeli de, (*hubbî*) benim sevgimdir, bana muhabbet beslemektir; müslümanın beni sevmesidir.” Müslüman Rasûlüllah’ın aşığı olacak. (*Ve hubbu ehli beytî*) “Ve benim ehl-i beytimi de sevecek.”

Peygamber Efendimiz’in ehl-i beyti kimlerdir?.. Ailesi efradıdır, çocuklarıdır, mübarek zürriyetidir, Hazret-i Peygamber Efendimiz’in soyundan gelen seyyidler, şerifler, mübarek insanlardır.

Peygamber Efendimiz’in izinden giden, onun mânevî ilimlerini tevarüs etmiş, almış, Allah’ın dinine hizmet etmekte olan mürşid-i kâmillerdir. Alimlerdir, fâzıl insanlardır. İşte onları da sevmek dînin esasıdır.

Sevgi olacak, Rasûlüllah’a sevgi olacak, alimlere, mürşid-i kâmillere, Peygamber Efendimiz’in mübarek sülâlesine karşı sevgisi, muhabbeti olacak bir müslümanın; bu da İslâm’ın temelidir diyor.

Bu hadis-i şerifi iyice hatırınızda tutun:

“—İslâm çıplaktır, bunun elbisesi takvâdır, üst elbisesi hidâyettir; süsü, zîneti hayâdır, direği vera’ sahibi olmaktır, kıvamı sâlih amel işlemektir ve temeli, esâsı da beni sevmektir, ehl-i beytimi sevmektir.” buyuruyor Peygamber SAS Efendimiz.

O halde biz ne yapacağız?.. Takvâ ehli müslüman olacağız. Haramlardan, günahlardan kaçacağız. Hidayet yolu üzerinde yürüyeceğiz

Hidâyet yolunu terk etmeyeceğiz, yanlış yollara sapmayacağız, gayrimüslimlere benzemeyeceğiz. Rasûlüllah’ın yolundan, Kur’an yolundan yürüyeceğiz.

Hayâ sahibi olacağız, çünkü hayâ İslâm’ın zîneti. Vera’ sahibi olacağız, şüphelilere yanaşmayacağız. Belki günahdır diye ihtiyatlı davranacağız. Amel-i sâlihi, hayr u hasenâtı, ibadeti, taatı yapmayı bırakmayacağız, daima çalışacağız dünya ve ahiret işlerine, ibadetlerine, hayırlarına çalışacağız, koşturacağız.

Rasûlüllah SAS Efendimiz’i seveceğiz, onun sevgisini gönlümüze yerleştireceğiz; gece gündüz salât ü selâm edeceğiz, gözyaşı dökeceğiz.

Canım kurban olsun senin yoluna,

Adı güzel, kendi güzel Muhammed! (SAS)

diyerek sevgimiz böyle coşacak, taşacak.

Bir de Rasûlullah'ın ehl-i beytini, soyunu sopunu, izinden, yolundan gidenleri, neslinden gelenleri seveceğiz. Onlarla bütünleşeceğiz, onların etrafında toplanarak, hayırlı faaliyetleri, Allah'ın böyle sevgili kullarıyla beraber yapacağız.

Aziz ve sevgili Akra dinleyicileri!.. Cumanız mübarek olsun... Allah nice mübarek günlere sıhhat âfiyetle eriştiresin... Rasûlullah Efendimiz'in şefaatine ve ahirette komşuluğuna cümlemizi nâil eylesin...

Es-selâmü aleyküm ve rahmetu'llâhi ve berekâtühû...⁴

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

30. 08. 1996 - Ahmetçe / Çanakkale

[Bütün CUMA SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

---

⁴ Bu sohbetin yapıldığı sırada, ben de Hocamız'ın yanında idim. M.E.